

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Staatsinrichting van Nederland

- Gebruik bron 1 en 2.*
- 1p 1 De twee bronnen hebben te maken met de constitutionele monarchie. Welke gebeurtenis herken je?
- A De koningin belooft trouw aan de grondwet vóórdat zij de jaarlijkse troonrede voorleest.
 - B De koningin legt de eed op de grondwet af bij de aanvaarding van haar ambt.
 - C De koningin neemt van de nieuwe premier de eed op de grondwet af.
 - D Het koninklijk echtpaar belooft op de huwelijksdag trouw aan elkaar en aan de grondwet.
- 1p 2 In de grondwet wordt **de onschendbaarheid van de koning** genoemd. Welke van de onderstaande zinnen gaat hierover?
- A De koning heeft het recht om wetten te maken.
 - B De koning kan alleen door de Tweede Kamer worden ontslagen.
 - C De koning maakt deel uit van het parlement.
 - D De koning valt onder de ministeriële verantwoordelijkheid.
- 2p 3 Een invulopdracht over het recht van amendement:
- 1 Het recht van amendement is een recht dat ... **(alleen de Eerste Kamer heeft / alleen de Tweede Kamer heeft / beide Kamers hebben)**
 - 2 Het recht van amendement is een voorbeeld van een ... **(controlerend / uitvoerend / wetgevend)** ... recht.
 - 3 Het recht van amendement werd ingevoerd in de grondwet van ... **(1848 / 1917 / 1983)**
- Kies telkens uit de drie mogelijkheden.
Doe het zo:
zin 1: ... (kies uit: Eerste Kamer / Tweede Kamer / beide Kamers)
zin 2: ... (kies uit: controlerend / uitvoerend / wetgevend)
zin 3: ... (kies uit: 1848 / 1917 / 1983)
- 1p 4 De meeste Nederlanders waren in de 19e eeuw protestant. Zij hadden in die tijd meer rechten dan de katholieken. Toch organiseerden de protestanten zich in de tweede helft van de 19e eeuw. Waarom deden zij dit?
- A Zij vonden dat de oprichting van openbare scholen moest worden bevorderd.
 - B Zij vonden dat hun geloof meer invloed op de politiek moest hebben.
 - C Zij wilden het opkomende feminisme onderdrukken door het kiesrecht van vrouwen af te schaffen.
 - D Zij zagen dat de meeste protestanten hun geloof opgaven en socialist werden.

- Gebruik bron 3.*
- 1p 5 De tekenaar maakt de strijd voor het vrouwenkiesrecht belachelijk.
→ Op welke manier doet hij dat?
- 1p 6 De socialisten hadden bezwaren tegen het bijzonder onderwijs.
→ Noem één bezwaar van de socialisten tegen het bijzonder onderwijs.
- 1p 7 In 1917 kregen de confessionelen steun van de socialisten om het bijzonder onderwijs financieel gelijk te stellen aan het openbaar onderwijs. De socialisten waren eigenlijk tegen, maar stemden tóch vóór, omdat de confessionelen de socialisten steunden bij hún streven.
→ Welke wens van de socialisten ging in vervulling dankzij de steun van de confessionelen?
- 2p 8 *Gebruik bron 4, 5, 6 en 7.*
Hieronder staan vier zuilen:
a katholieke zuil
b liberale zuil
c protestantse zuil
d socialistische zuil
→ Welke bron hoort bij welke zuil? **Let op!** Je mag iedere zuil maar één keer gebruiken.
Doe het zo:
Bron 4 hoort bij zuil ... (vul letter in).
(enz. tot en met bron 7)
- Gebruik bron 8, 9, 10 en 11.*
- 1p 9 Welke bron past bij de Eerste Feministische Golf?
A bron 8
B bron 9
C bron 10
D bron 11
- Gebruik bron 12.*
- 1p 10 Welk artikel is een voorbeeld van **onafhankelijke** rechtspraak?
A artikel 15.1
B artikel 15.2
C artikel 15.3
D artikel 15.4
- 2p 11 We onderscheiden twee soorten grondrechten: klassieke grondrechten en sociale grondrechten.
→ Geef van **elk** soort grondrecht één voorbeeld.

- 1p 12 Klassieke grondrechten staan al sinds de **19e eeuw** in de grondwet. Sociale grondrechten zijn daar pas in de loop van de **20e eeuw** bijgekomen. Waarom zijn de sociale grondrechten later in de grondwet opgenomen dan de klassieke grondrechten?
- A Omdat in de 19e eeuw de liberalen de macht hadden; zij waren vóór vrijheid en tégen grondrechten.
 - B Omdat in de 20e eeuw de socialisten de macht hadden; zij hebben er voor gezorgd dat sociale grondrechten in de grondwet kwamen.
 - C Omdat pas de laatste 50 jaar de overheid zulke ingrijpende verplichtingen op zich kan en wil nemen.
 - D Omdat pas de laatste 50 jaar sociale grondrechten nodig zijn om zaken te regelen die in de 19e eeuw niet bestonden.

Gebruik bron 13.

- 1p 13 De voorzitter van de Oranjevond had zich met zijn kritiek **volgens de grondwet** tot premier Balkenende moeten richten.
→ Noem één reden waarom.

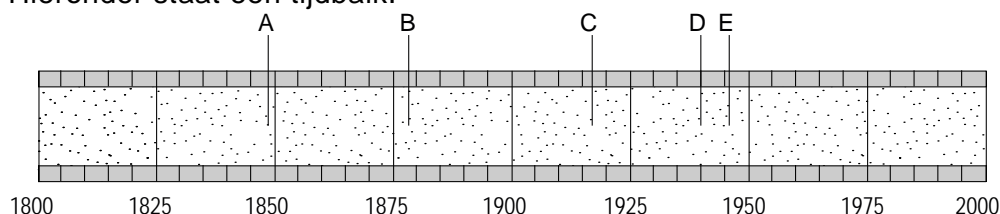
Gebruik bron 14, 15, 16 en 17.

- 1p 14 De bronnen gaan over de geschiedenis van de staatsinrichting van Nederland.
→ Zet de bronnen in de juiste tijdvolgorde, van vroeger naar later.

Doe het zo:

Eerst komt bron ..., dan ..., vervolgens ... en ten slotte ... (vul nummer in).

- 2p 15 Hieronder staat een tijdbalk.

Enkele belangrijke politieke gebeurtenissen in Nederland in de periode van 1800 tot 2000:

- 1 De PvdA wordt opgericht om de verzuiling te doorbreken.
 - 2 De regering vlucht vanuit Nederland naar Londen.
 - 3 Het districtenstelsel wordt vervangen door het stelsel van evenredige vertegenwoordiging.
 - 4 Kuyper richt de eerste politieke partij (ARP) in Nederland op.
 - 5 Thorbecke krijgt opdracht tot herziening van de grondwet.
- Geef per gebeurtenis aan bij welke letter in de tijdbalk (A, B, C, D of E) deze gebeurtenis hoort. **Let op!** Elke letter mag maar één keer gebruikt worden.

Doe het zo:

Bij gebeurtenis 1 hoort letter ... (vul letter in).
(enz. tot en met gebeurtenis 5)

Staatsinrichting van Nederland

Twee koninginnen

bron 1

Koningin Juliana (1948)

bron 2

Koningin Beatrix (1980)

bron 3

Een tekening over vrouwenkiesrecht in een katholiek tijdschrift (1916)

De dochter zegt tegen haar moeder: "Moeder, of u dadelijk thuiskomt! Pietje is van de trap gevallen en de dokter zegt dat hij een hersenschudding heeft".
De moeder antwoordt: "Over twee uur word ik afgelost. Dan kom ik dadelijk thuis, hoor! Mijn plicht hier gaat voor alles!"

Toelichting

Op het spandoek staat de tekst: 'Wij eisen algemeen vrouwenkiesrecht'.

Vier affiches van radio-omroepverenigingen (rond 1930)

bron 4

Wordt lid van den K.R.O.
(KRO = Katholieke Radio Omroep)

bron 5

NCRV (mijn schild ende betrouwen)
Ned. Chr. Radio Ver. De omroep met den bijbel
(NCRV = Nederlandse Christelijke Radio Vereniging)

bron 6

A.V.R.O. Zijt gij reeds luistervink?
(AVRO = Algemene Vereniging Radio Omroep)

bron 7

Wordt lid van de V.A.R.A.
Postbus 50 Hilversum
(VARA = Vereniging van Arbeiders Radio Amateurs)

bron 8

verkiezingsposter

Toelichting

Op de poster staat de tekst: De vrouw die nadenkt, stemt óók NSB.

bron 9

Dienstbodes met strijkplank in de tuin (1910)

bron 10

actiebijeenkomst

Toelichting

Op het bord staat de tekst: Met Dolle Mina meer mans.

bron 11

verkiezingen

bron 12

De grondwet in eenvoudig Nederlands: artikel 15 uitgelegd

- 1 De overheid mag burgers alleen opsluiten als dit mag volgens de wet. In de wet kan ook staan dat iemand anders hierover regels mag maken.
- 2 Als de overheid een burger heeft laten opsluiten, beslist de rechter of die burger moet worden vrijgelaten of niet.
- 3 Als de overheid iemand heeft opgesloten, moet er een rechtszaak komen. De rechtszaak moet zo snel mogelijk beginnen.
- 4 De overheid kan - als dat nodig is - beslissen dat gevangenen sommige grondrechten niet kunnen gebruiken.

bron 13

In een landelijke krant stond het volgende bericht naar aanleiding van een uitspraak van prinses Máxima over het ontbreken van de Nederlandse identiteit (2007).

De voorzitter van de Oranjabond had zich geërgerd aan prinses Máxima. Volgens hem maakte zij een vergissing door tijdens een toespraak openlijk te twifelen aan het bestaan van de Nederlandse identiteit. Volgens ons staatsrecht had de voorzitter zijn kritiek niet moeten richten tot Máxima, maar tot premier Balkenende.

Hieronder staan vier krantenartikelen over de geschiedenis van de Nederlandse staatsinrichting.

bron 14

Vrouwen doen mee!

De ontwikkeling van de Nederlandse parlementaire democratie gaat vanaf vandaag een nieuwe fase in! Nadat eerder mannen het algemeen kiesrecht hebben gekregen, is het voortaan ook voor vrouwen mogelijk om te kiezen en gekozen te worden.

bron 15

Nederlanders willen meer invloed!

Van de Nederlandse bevolking wil 65 procent vaker een referendum over het landelijk beleid. Bovendien vindt een groot deel van de bevolking dat er een referendum moet komen over een nieuw Europees verdrag en dat de minister-president rechtstreeks moet worden gekozen.

bron 16

Eindelijk een grondwet!

De Staten-Generaal is in twee Kamers gesplitst. De leden van de Eerste Kamer worden door de koning aangewezen. De leden van de Tweede Kamer worden door de Provinciale Staten gekozen.

bron 17

Koning toch akkoord!

Ondanks eerdere berichten dat de koning niets wilde weten van een beperking van zijn macht ten gunste van de volksvertegenwoordiging, is hij toch van gedachten veranderd! Er komt een nieuwe grondwet, waarbij zijn macht zal worden aangepast en rijke burgers kunnen gaan stemmen voor de Tweede Kamer.